

Holbergsgade 6
DK-1057 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M sum@sum.dk
W sum.dk

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg

Dato: 25. februar 2013
Enhed: Primær Sundhed
Sagsbeh.: SUMABS
Sags nr.: 1300989
Dok nr.: 1161596

Folketingets Sundheds- og Forebyggelsesudvalg har den 8. februar 2013 stillet følgende spørgsmål nr. 395 (Alm. del) til ministeren for sundhed og forebyggelse, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Hans Christian Schmidt (V).

Spørgsmål nr. 395:

"Miljøministeren oplyste ved et samråd den 15. december 2011, at det er videnskabeligt bevist, at der ikke er belæg for at mene, at der er sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredet (SUU (2011-12) samrådsspm. S). Efterfølgende blev miljøministeren spurgt, om det var muligt at bevise dette (SUU (2011-12) spm. 643). Miljøministeren oplyste i sit svar, at hun havde forelagt spørgsmålet for Sundhedsstyrelsen, som henviste til "en række fyldige videnskabelige reviews fra de senere år, hvoraf det nyeste er fra 2012". Der henvises til 6 konkrete reviews.

Mener ministeren, at de pågældende 6 referencer dækker over videnskabelige arbejder, der beviser, at der ikke er en sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbred? Der henvises til følgende oplysninger om de 6 referencer:

- a. Wind Turbine Health Impact Study: Report of the Independent Expert Panel January 2012: "There is only a limited literature of epidemiological studies on health effects of wind turbines. Furthermore, existing studies are limited by their cross sectional design, self-reported symptoms, limited ability to control for other factors."
- b. Slutrapport til Naturvårdsverket 2011-05-22: "Det har inte genomförts några epidemiologiska studier av vindkraftsbuller och risk för hjärtkärsjukdom."
- c. Knopper, Ollson: Health effects and wind turbines: A review of the literature Environ Health 2011: "Conducting further research into the effects of wind turbines (and environmental changes) on human health, emotional and physical, is warranted."
- d. AECOM, Wind Farm Noise Statutory Nuisance Complaint Methodology, April 2011: "Even though the effects of noise are strongest for quality of life impacts e.g. annoyance, the potential impact of noise upon public health should not be underestimated. Depending on the level of exposure, noise can affect people's quality of life and social wellbeing and can cause people to complain of headaches, stress, depression, mood swings etc. Noise can also cause social conflict and cause people to move home or to avoid certain rooms or outdoor amenity spaces such as the gardens of their dwellings."
- e. DELTA Rapport: Sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter. Udført for Sundhedsstyrelsen. Januar 2011: "Støj i almindelighed har en række virkninger for og på individet. Disse virkninger afhænger af støjniveauet, men for vindmøller er sammenhængen kun indirekte, idet sammenhængen ikke findes mellem støj og effekter, men kun mellem støjgene og effekter. Støj-

gene er den væsentligste effekt af støj fra vindmøller. Støjgenen fra vindmøller er større end for vejtrafikstøj ved samme niveau."

f. The Potential Health Impacts of Wind Turbines, Chief Medical Officer of Health Report, Ontario, Canada, May 2012: Denne rapport er af en kvalitet, der har været voldsomt kritiseret i hjemlandet og er derfor fjernet fra den canadiske miljøstyrelses hjemmeside.

Svar:

Jeg har forelagt spørgsmålet for Sundhedsstyrelsen, som oplyser følgende:

I forbindelse med udarbejdelsen af bidrag til nævnte besvarelse gennemgik Sundhedsstyrelsen 6 reviews af nyere dato, foruden søgninger i databasen PubMed, med henblik på at undersøge, hvorvidt der forelå flere epidemiologiske undersøgelser end de undersøgelser, som styrelsen havde kendskab til på daværende tidspunkt. Publikationer, som er udkommet siden da, har ikke medført ændringer i Sundhedsstyrelsens vurdering af den nuværende viden om sammenhængen mellem vindmøllestøj og helbredseffekter.

Indtil der måtte foreligge afgørende ny viden på området baserer Sundhedsstyrelsen sin rådgivning på nedenstående vurdering af den nuværende viden om sammenhæng mellem vindmøllestøj og helbredseffekter.

"Epidemiologiske studier har vist sammenhæng mellem vindmøllestøj og selvrapporterede støjgener blandt personer, der bor i nærheden af vindmøller. Graden af støjgene stiger med den samlede eksponering, og den er større hvis man kan se møllen fra sin bolig, men er mindre, hvis vindmøllerne ikke kan ses fra boligen eller hvis man er medejer af møllen. Sammenhæng med søvnforstyrrelser er vist i nogle studier, men ikke i andre. Der har ikke kunnet påvises en sammenhæng med stress, men der er vist sammenhænge mellem støjgene og stresssymptomer som hovedpine, træthed og anspændthed. Ud over de anførte gener er der indtil nu ikke påvist sammenhæng mellem vindmøllestøj og negative helbredseffekter i den videnskabelige litteratur.

I de senere år har studier vist en sammenhæng mellem støj fra vejtrafik og fly og hjerte-kar-lidelser. Den øgede risiko er set ved eksponeringer, der er betydeligt højere end gældende grænseværdier for vindmøllestøj, hvilket taler imod, at den fundne sammenhæng kan generaliseres til at omfatte vindmøllestøj.

Effekterne på hjerte-kar-systemet menes at være stressrelateret, udløst af støj og muligvis af søvnforstyrrelser. Der foreligger ikke epidemiologiske undersøgelser af vindmøllestøj og hjerte-kar-sygdom, så effekter på hjerte-kar-systemet ved langvarig udsættelse for vindmøllestøj kan derfor ikke helt udelukkes på nuværende tidspunkt".

Der kan naturligvis senere vise sig at være negative helbredseffekter af vindmøllestøj. Men så længe vi ikke er i besiddelse af en sådan viden, må vi forholde os til den eksisterende viden. Såfremt der måtte opstå afgørende ny viden, vil Sundhedsstyrelsen tage sin vurdering op til fornyet overvejelse. Styrelsen følger løbende området.

Sundhedsstyrelsen er bekendt med at rapporten The Potential Health Impacts of Wind Turbines, Chief Medical Officer of Health Report, Ontario 2010 fortsat findes på hjemmesiden for Ministry of Health and Long-term Care, Ontario.

Med venlig hilsen

Astrid Krag / Andreas Boe Sjøholm